

Státní okresní archiv Domažlice se sídlem v Horšovském Týně

223101010

Inventář

Archivní pomůcka č. 642

NAD č. 2077

Značka archivního souboru: Jednota Holýšov

Jednota, lidové spotřební družstvo Holýšov

1953-1956

Zpracoval: Miloslava Svobodová

Horšovský Týn 2024

I. Dějiny původce archivního souboru	3
Jednota, spotřební a výrobní družstvo v Holýšově, zapsané společenstvo s ručením omezeným (Holýšov, Holýšov, Plzeň- jih, Česko : 1953-1955)	3
Jednota, lidové spotřební družstvo v Holýšově (Holýšov, Holýšov, Plzeň-jih, Česko : 1955-1956)	5
II. Dějiny archivního souboru	8
III. Archivní charakteristika archivního souboru	8
IV. Tematický popis a obsah archivního souboru	9
V. Záznam o uspořádání archivního souboru a sestavení archivní pomůcky	9
Příloha: Seznam použitých zkratk	10
Jednotky popisu	11
Písemnosti orgánů družstva a majetkoprávních zálež...	11
Vedení a správa	11
Písemnosti zásadní povahy o zřízení, reorganizaci,...	11
Zápisy a výpisy z podnikového rejstříku	11
Písemnosti ekonomického směru a účetnictví	11
Financování	11
Revizní zprávy (finanční)	11
Účetnictví	11
Roční účetní výkazy	11
Rejstřík korporativní	12

I. Dějiny původce archivního souboru

Jednota, spotřební a výrobní družstvo v Holýšově, zapsané společenstvo s ručením omezeným (Holýšov, Holýšov, Plzeň-jih, Česko : 1953-1955)

CAM: 151257

společenstvo založené za účelem zajištění hospodářských a sociálních potřeb členů

Užití jména: úřední, čeština

Variantní označení: Jednota, spotřební a výrobní družstvo v Holýšově, s. r. o., užití: zkratka/akronym, čeština
Jednota, spotřební a výrobní družstvo v Holýšově, s.r.o., užití: zkratka/akronym, čeština
Jednota, spotřební a výrobní družstvo v Holýšově, z. s. s r. o., užití: zkratka/akronym, čeština
Jednota Holýšov, užití: zjednodušená podoba, čeština

Vznik, vznik zřízením/založením: 25. 6. 1953

Poznámka ke vzniku: Ustavující valná hromada se konala dne 25. června 1953.

Zánik, zánik zrušením/změnou: 1955

nástupce: Jednota, lidové spotřební družstvo v Holýšově (Holýšov, Holýšov, Plzeň-jih, Česko : 1955-1956)

Vztahy:

sídlo: Holýšov (Holýšov, Plzeň-jih, Česko)
geografická působnost: Čechovice (Plzeň-jih, Česko)
geografická působnost: Dolní Kamenice (Holýšov, Plzeň-jih, Česko)
geografická působnost: Holýšov (Holýšov, Plzeň-jih, Česko)
geografická působnost: Horní Kamenice (Plzeň-jih, Česko)
geografická působnost: Kvíčovice (Plzeň-jih, Česko)
geografická působnost: Neuměř (Plzeň-jih, Česko)
geografická působnost: Ohučov (Staňkov, Domažlice, Česko)
geografická působnost: Staňkov (Domažlice, Česko)
geografická působnost: Štichov (Plzeň-jih, Česko)
geografická působnost: Vránov (Staňkov, Domažlice, Česko)
geografická působnost: Všekary (Plzeň-jih, Česko)

Dějiny

Omezování soukromých obchodníků začalo v Československu zejména po únoru 1948, kdy docházelo k začleňování maloobchodů a hostinců do sítě státního obchodu a spotřebního družstevnictví. V roce 1950 musela spotřební družstva z rozhodnutí orgánů Komunistické strany Československa přizpůsobit svoji organizaci politickému uspořádání státu. Družstevní vlastnictví nebylo respektováno a družstva byla zbavována podnikatelské iniciativy. V důsledku těchto zásahů zanikla řada původních spotřebních družstev s dlouholetou tradicí a malá družstva tvořená nuceným zapojením drobných živnostníků byla postupně včleňována do vznikajících lidových spotřebních družstev Jednota.

Vrcholnou organizací československého družstevnictví se stala Ústřední rada družstev, zřízená zákonem č. 187/1948 Sb., o Ústřední radě družstev, která povinně sdružovala všechna družstva zapsaná ve společenstevním rejstříku a vykonávala nad nimi dohled.

V rámci reorganizace družstevnictví v roce 1953 bylo na základě usnesení valné hromady, konané 25. června 1953 ustaveno družstvo Jednota, spotřební a výrobní družstvo v Holýšově, zapsané společenstvo s ručením omezeným (dále jen Jednota Holýšov). Na této schůzi byly přijaty a schváleny stanovy, které byly základním dokumentem družstva.

Zároveň došlo ke zvolení orgánů družstva, předsedy, členů představenstva (výboru) a revizní komise. Sídlo družstva se nacházelo v Holýšově. Jednota Holýšov byla v letech 1953–1956 členem Okresního svazu spotřebních družstev ve Stodu, který působil jako hospodářské a organizační středisko spotřebních družstev v tehdejší okrese Stod.

Mezi hlavní činnosti Jednoty Holýšov patřilo zajišťování zásobování obyvatelstva a poskytování služeb v oblasti veřejného stravování převážně na venkově. Tuto činnost družstvo postupně rozšířilo o zajišťování výkupu zemědělských plodin zejména ovoce, brambor, vajec a veškerých lesních plodů a hub. Prodejny Jednoty Holýšov se nacházely v Čechovicích, Horní Kamenici, Dolní Kamenici, Kvíčovicích, Neuměři, Ohučově, Štichově, Vránově a Všekarech. Provozovny společného stravování zahrnovaly obvod obcí Čechovice, Horní Kamenice, Kvíčovice, Neuměř, Ohučov, Štichov, Vránov, Všekary a Staňkov. Kancelář ústředí Jednoty Holýšov se nacházela v Holýšově.

Podle ustanovení zákona č. 53/1954 Sb., o lidových družstvech a družstevních organizacích, a § 157 Ústavy Československé republiky (Ústavní zákon č. 150/1948 Sb., Ústava Československé republiky) se družstvo stalo socialistickou právní osobou vzniklou dobrovolným sdružením pracujících, zapsanou v podnikovém rejstříku a řídilo se zásadami socialistického hospodářství.

Podle stanov schválených valnou hromadou konanou dne 22. října 1955 došlo ke změně názvu družstva na Jednota, lidové spotřební družstvo v Holýšově.

Vnitřní struktury korporace

Orgány družstva:

- a) valná hromada – nejvyšší orgán družstva;
- b) představenstvo (výbor) – výkonný orgán družstva;
- c) revizní komise – kontrolní orgán družstva.

Provozovny v obvodu Jednoty Holýšov:

Prodejny:

Čechovice,
Dolní Kamenice,
Horní Kamenice,
Kvíčovice,
Neuměř,
Ohučov,
Štichov,
Vránov,
Všekary,
ambulantní prodejna.

Pohostinství:

Čechovice,
Horní Kamenice,
Kvíčovice,
Neuměř,
Ohučov
Štichov,
Vránov,
Všekary,
Staňkov.

Kancelář ústředí Holýšov.

Funkce korporace

Zásobování venkovského obyvatelstva potravinami;
správa sítě závodů společného stravování (pohostinství);
zajišťování smluvních dodávek zemědělských výrobků, surovin a plodin, jejichž výkupem bylo družstvo pověřeno;
pořádání akcí určených k rozvoji kulturního života na vesnici.

Normy - konstitutivní

Zákon č. 70/1873 říšského zákoníku (dále ř. z.), o společenstvech pro podporu živnosti a hospodářství.

Zákon č. 133/1903 ř. z., o revizi výdělkových a hospodářských společenstev a jiných

spolků.

Vládní nařízení č. 116/1935 Sb., o úpravě některých poměrů výdělkových a hospodářských společenstev, družstev, hospodářských a živnostenských družstev úvěrních.

Ústavní zákon č. 150/1948 Sb., Ústava Československé republiky.

Zákon č. 187/1948 Sb., o Ústřední radě družstev.

Zákon č. 100/1950 Sb., o podnikovém rejstříku.

Vládní nařízení č. 108/1953 Sb., o fondech dlouhodobého úvěru pro výrobní spotřební družstva.

Zákon č. 53/1954 Sb., o lidových družstvech a o družstevních organizacích.

Zdroje informací

Státní okresní archiv Domažlice se sídlem v Horšovském Týně, fond Jednota, lidové spotřební družstvo Holýšov.

JANOŠKOVCOVÁ, Eva. Západočeské konzumní družstvo v Plzni. Západočeský historický sborník 1, Státní oblastní archiv v Plzni, Plzeň 1995, s. 137-150.

KOŘÍNKOVÁ, Jana - ČÍŽKOVÁ, Zdeňka - NĚMČÍK, Lukáš. 170/COOP 1847-2017: Z historie spotřebního družstevnictví na našem území. Plzeň: Delex, spol. s r. o., 2017.

VÁVROVÁ, Vladimíra. 160 let družstevnictví v České republice: 1847-2007. Praha: Družstevní asociace ČR, 2006.

Jednota, lidové spotřební družstvo v Holýšově (Holýšov, Holýšov, Plzeň-jih, Česko : 1955-1956)

CAM: 150349

společenstvo založené za účelem zajištění hospodářských a sociálních potřeb členů

Užití jména: úřední, čeština, od: 1955, do: 1956

Variantní označení: Jednota Holýšov, užití: zjednodušená podoba, čeština

Vznik, vznik změnou předchůdce: 1955

předchůdce: Jednota, spotřební a výrobní družstvo v Holýšově, zapsané společenstvo s ručením omezeným (Holýšov, Holýšov, Plzeň-jih, Česko : 1953-1955)

Zánik, zánik výmazem z evidence: 9. 10. 1956

Poznámka k zániku: Výmaz z podnikového rejstříku.

Vztahy:

sídlo: Holýšov (Holýšov, Plzeň-jih, Česko)

geografická působnost: Čechovice (Plzeň-jih, Česko)

geografická působnost: Dolní Kamenice (Holýšov, Plzeň-jih, Česko)

geografická působnost: Holýšov (Holýšov, Plzeň-jih, Česko)

geografická působnost: Horní Kamenice (Plzeň-jih, Česko)

geografická působnost: Kvíčovice (Plzeň-jih, Česko)

geografická působnost: Neuměř (Plzeň-jih, Česko)

geografická působnost: Ohučov (Staňkov, Domažlice, Česko)

geografická působnost: Staňkov (Domažlice, Česko)

geografická působnost: Štichov (Plzeň-jih, Česko)

geografická působnost: Vránov (Staňkov, Domažlice, Česko)

geografická působnost: Všekary (Plzeň-jih, Česko)

Dějiny

Mezi hlavní činnosti Jednoty Holýšov patřilo zajišťování zásobování obyvatelstva a poskytování služeb v oblasti veřejného stravování převážně na venkově. Tuto činnost družstvo postupně rozšířilo o zajišťování výkupu zemědělských plodin zejména ovoce, brambor, vajec a veškerých lesních plodů a hub. Prodejny Jednoty Holýšov se nacházely v Čechovicích, Horní Kamenici, Dolní Kamenici, Kvíčovicích, Neuměři, Ohučově, Štichově, Vránově a Všekarech. Provozovny společného stravování zahrnovaly obvod obcí Čechovice, Horní Kamenice, Kvíčovice, Neuměř, Ohučov, Štichov, Vránov, Všekary a Staňkov. Kancelář ústředí Jednoty Holýšov se nacházela v Holýšově.

Podle ustanovení zákona č. 53/1954 Sb., o lidových družstvech a družstevních organizacích, a § 157 Ústavy Československé republiky (Ústavní zákon č. 150/1948 Sb., Ústava Československé republiky) se družstvo stalo socialistickou právnickou osobou vzniklou dobrovolným sdružením pracujících, zapsanou v podnikovém rejstříku. Družstvo se řídilo zásadami socialistického hospodářství.

Podle stanov schválených valnou hromadou konanou dne 22. října 1955 družstvo používalo název Jednota, lidové spotřební družstvo v Holýšově. Jednota Holýšov byla členem Okresního svazu spotřebních družstev ve Stodu, který působil jako hospodářské a organizační středisko spotřebních družstev v tehdejším okrese Stod.

Na základě smlouvy o sloučení družstev uzavřené mezi Jednotou, lidovým spotřebním družstvem v Holýšově jako družstvem přejímaným a Jednotou, okresním lidovým spotřebním družstvem ve Stodu jako družstvem přejímajícím došlo ke sloučení družstev. Jednota Holýšov byla dnem sloučení dne 1. října 1956 zrušena a veškerá její práva a závazky přešly na Jednotu, okresní lidové spotřební družstvo ve Stodu. Na základě těchto skutečností došlo dne 9. října 1956 k výmazu družstva s názvem Jednota, lidové spotřební družstvo v Holýšově z podnikového rejstříku.

Vnitřní struktury korporace

Orgány družstva:

- a) valná hromada – nejvyšší orgán družstva;
- b) představenstvo (výbor) – výkonný orgán družstva;
- c) revizní komise – kontrolní orgán družstva.

Provozovny v obvodu Jednoty Holýšov:

Prodejny:

Čečovice,
Dolní Kamenice,
Horní Kamenice,
Kvíčovice,
Neuměř,
Ohučov,
Štichov,
Vránov,
Všekary,
ambulantní prodejna.

Pohostinství:

Čečovice,
Horní Kamenice,
Kvíčovice,
Neuměř,
Ohučov
Štichov,
Vránov,
Všekary,
Staňkov.

Kancelář ústředí Holýšov.

Funkce korporace

Zásobování venkovského obyvatelstva potravinami;
správa sítě závodů společného stravování (pohostinství);
zajišťování smluvních dodávek zemědělských výrobků, surovin a plodin, jejichž výkupem bylo družstvo pověřeno;
pořádání akcí určených k rozvoji kulturního života na vesnici.

Normy - konstitutivní

Ústavní zákon č. 150/1948 Sb., Ústava Československé republiky (zde i ustanovení o lidových družstvech – § 146, 148, 151, 152, 157).

Zákon č. 100/1950 Sb., o podnikovém rejstříku.

Vládní nařízení č. 108/1953 Sb., o fondech dlouhodobého úvěru pro výrobní a spotřební družstva.

Zákon č. 53/1954 Sb., o lidových družstvech a družstevních organizacích.

Zákonné opatření předsednictva Národního shromáždění č. 20/1956 Sb., kterým se mění

a doplňuje zákon č. 53/1954 Sb., o lidových družstvech a o družstevních organizacích.

Zdroje informací

Státní okresní archiv Domažlice se sídlem v Horšovském Týně, fond Jednota, lidové spotřební družstvo Holýšov.

JANOUSHKOVCOVÁ, Eva. Západočeské konzumní družstvo v Plzni. Západočeský historický sborník 1, Státní oblastní archiv v Plzni, Plzeň 1995, s. 137-150.

KOŘÍNKOVÁ, Jana - ČÍŽKOVÁ, Zdeňka - NĚMČÍK, Lukáš. 170/COOP 1847-2017: Z historie spotřebního družstevnictví na našem území. Plzeň: Delex, spol. s r. o., 2017.

VÁVROVÁ, Vladimíra. 160 let družstevnictví v České republice: 1847-2007. Praha: Družstevní asociace ČR, 2006.

II. Dějiny archivního souboru

Dějiny jednotky popisu:

Při pořádání archivního fondu Jednota, spotřební družstvo Domažlice, Horšovský Týn v roce 2023 došlo protokolem o vnitřním přesunu archiválií čj. SOAP/10-132/2023 k vyčlenění celkem 0,11 bm archiválií původce Jednota, lidové spotřební družstvo v Holýšově z let 1953–1956 a do archivní evidence byl zaevidován nový archivní fond s názvem: Jednota, lidové spotřební družstvo Holýšov (EL NAD 2077).

Informace o vedení spisové služby původcem kvůli jeho krátké působnosti nelze zjistit. Obecně se v případě původců Jednoty dokumenty po uplynutí uschovací lhůty předávaly do Sdruženého podnikového archivu Krajského svazu spotřebních družstev v Plzni. Odtud byly po jeho zrušení prostřednictvím Státního archivu v Plzni v roce 1967 předány do Okresního archivu v Horšovském Týně. Mezi takto předanými archiváliemi byly v roce 2023 objeveny i archiválie původce Jednoty, lidového spotřebního družstva v Holýšově.

Přímý zdroj akvizice:

Dne 12. května 1967 archiv převzal delimitací ze Státního archivu v Plzni archiválie, které pocházely ze spisovny Krajského svazu spotřebních družstev Plzeň. V této delimitaci se nacházely i archiválie archivního fondu Jednota, lidové spotřební družstvo Holýšov, které byly nalezeny až při pořádání archivního fondu Jednota, spotřební družstvo Domažlice, Horšovský Týn v letech 2022 a 2023.

III. Archivní charakteristika archivního souboru

Způsob uspořádání:

Archivní fond Jednota, lidové spotřební družstvo Holýšov je dochován mezerovitě, chybí veškeré zápisy ze schůzí správních a kontrolních orgánů družstva, stanovy a dokumenty vztahující se k založení družstva (zápis z ustavující valné hromady). Vyřazení archiválií z důvodu přehodnocení jejich významu nebylo provedeno.

Při inventarizaci archivního fondu Jednota, lidové spotřební družstvo Holýšov bylo použito umělé pořádací schéma pro pořádání archivních fondů průmyslových podniků uvedené v metodickém pokynu č. 2/2017 k archivnímu zpracování fondů typu „Průmyslové podniky“, ver. 2.0 s přihlédnutím k zásadám spisových a skartačních řádů organizací spotřebních družstev vydaných ve Věstníku svazu spotřebních družstev č. 9 v Praze dne 6. listopadu 1967.

Inventurní seznam je rozčleněn do dvou hlavních sérií: Písemnosti orgánů družstva a majetkoprávních záležitostí a Písemnosti ekonomického směru a účetnictví. Tyto série se tematicky dělí na série nižších úrovní vycházející z výše uvedeného umělého schématu a ty na složky podle dochovaného archivního materiálu.

Budoucí přírůstky:

Nepředpokládají se.

Fyzický stav jednotky popisu a technické požadavky:

Stav archiválií je dobrý, není potřeba konzervátorský zásah.

Pravidla zpracování:

Metodický pokyn ředitele SOA v Plzni pro zpracování archiválií a tvorbu archivních

pomůcek č.j. SOAP/006-0767/2010 z 12. 3. 2010.

Základní pravidla pro zpracování archiválií ver. 3.1. Vyšlo v Metodickém pokynu č. 4/2022 odboru archivní správy a spisové služby Ministerstva vnitra.

Metodický pokyn č. 2/2017 k archivnímu zpracování fondů typu "Průmyslové podniky", čj. MV-3180-1/AS-2023, aktualizovaná verze 2.0.

IV. Tematický popis a obsah archivního souboru

Tematický popis:

Archivní fond Jednota, lidové spotřební družstvo Holýšov obsahuje neúplné informace o činnosti malého spotřebního družstva fungujícího v druhé polovině 50. let 20. století.

Dochované výpisy z podnikového rejstříku (poř. č. 8) zachycují změny ve zde zapsaném družstvu, například změny stanov, názvu, složení členů představenstva nebo data o zániku družstva vymazáním.

Revizní zprávy (poř. č. 12) doplňují chybějící údaje vztahující se ke vzniku družstva.

Účetní uzávěrky, rozvahy (poř. č. 15) a inventurní soupisy (poř. č. 16) mohou posloužit jako podklady k rozboru hospodářské činnosti Jednoty Holýšov a zároveň poskytují částečné informace o jejích provozovnách.

Jazyk archivního souboru (v evidenci NAD):

čeština

Počet zpřístupněných evidenčních jednotek:

Evidenční jednotka	Počet	Datace
kartony	1	1953–1956

V. Záznam o uspořádání archivního souboru a sestavení archivní pomůcky

Informace o zpracování:

Ve Státním okresním archivu Domažlice se sídlem v Horšovském Týně archivní fond Jednota, lidové spotřební družstvo Holýšov uspořádala v roce 2023 a archivní pomůcku sestavila v roce 2024 Miloslava Svobodová. Archivní pomůcka byla zpracována v programu ELZA (elektronické zpracování archiválií).

Prameny a literatura:

Viz Zdroje informací v I. kapitole.

Zpracovatel jednotky popisu: Svobodová, Miloslava (působnost od 1997-)

Datum popisu: 12. 8. 2024

Příloha:**Seznam použitých zkratek**

bm	běžný metr
EL NAD	evidenční list Národního archivního dědictví
kar	karton
poř. č.	pořadové číslo
úrov.	úroveň
z. s. s r. o.	zapsaná společnost s ručením omezeným

Úrov.	Označení Obsah	Poř. č.	Ukládací číslo Datace
	223101010/2077	1	
	Jednota, lidové spotřební družstvo Holýšov		
1	1	2	
	Písemnosti orgánů družstva a majetkoprávních záležitostí		
2	1/1	3	
	Vedení a správa		
3	1/1/1	4	
	Písemnosti zásadní povahy o zřízení, reorganizaci, sloučení a delimitaci družstva		
4	1/1/1/1	5	kar 1/1
	Seznam členů správních a dozorčích orgánů Jednoty Holýšov		1954
4	1/1/1/2	6	kar 1/2
	Smlouva o sloučení družstev Jednoty ve společnou Jednotu, okresní lidové spotřební družstvo ve Stodu		23. 9. 1956
3	1/1/2	7	
	Zápisy a výpisy z podnikového rejstříku		
4	1/1/2/1	8	kar 1/3
	Výpisy z podnikového rejstříku		1954-1956
1	2	9	
	Písemnosti ekonomického směru a účetnictví		
2	2/1	10	
	Financování		
3	2/1/1	11	
	Revizní zprávy (finanční)		
4	2/1/1/1	12	kar 1/4
	Zprávy o dokladových revizích za roky 1953-1954		1955
2	2/2	13	
	Účetnictví		
3	2/2/1	14	
	Roční účetní výkazy		
4	2/2/1/1	15	kar 1/5
	Účetní závěrky		1953-1955
4	2/2/1/2	16	kar 1/6
	Inventurní soupisy provozoven		1954

Rejstřík korporativní

Jednota, lidové spotřební družstvo v Holýšově (Holýšov, Holýšov, Plzeň-jih, Česko : 1955-1956), společenstvo založené za účelem zajištění hospodářských a sociálních potřeb členů

1

Jednota, spotřební a výrobní družstvo v Holýšově, zapsané společenstvo s ručením omezeným (Holýšov, Holýšov, Plzeň-jih, Česko : 1953-1955), společenstvo založené za účelem zajištění hospodářských a sociálních potřeb členů

1

Název archivní pomůcky: Jednota, lidové spotřební družstvo Holýšov

Značka archivního souboru: Jednota Holýšov

Časové rozmezí archivní pomůcky: 1953–1956

Počet evidenčních jednotek zpřístupněných archivní pomůckou: 1 (kar, 1, 1953–1956)

Počet jednotek popisu, které lze na základě archivní pomůcky zpřístupnit: 16

Rozsah archivní pomůckou zpřístupněných archiválií: 0,11 bm

Stav archivní pomůckou zpřístupněných archiválií ke dni: 12. srpna 2024

Zpracovatel archivního souboru: Miloslava Svobodová

Archivní pomůcku sestavil: Miloslava Svobodová

Počet stran archivní pomůcky: 13

Archivní pomůcku schválil: Mgr. Radka Kinkorová, 12. srpna 2024 (čj. SOAP/10-619/2024)